

Aan: Inspectie Justitie en Veiligheid

Van: Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Datum: 22 juli 2024

Betreft: Gespreksnotitie bijpraatmoment Inspectie Justitie en Veiligheid, d.d. 23 juli 2024

Allereerst hartelijk dank voor de uitnodiging voor het jaarlijks 'bijpraatmoment'.

Zoals u weet ligt de kwaliteit van de brandweezorg en rampenbestrijding ons na aan het hart. Gegeven de actuele ontwikkelingen, die binnen de gelederen van de brandweer aanleiding geven tot bezorgdheid, vinden wij het gepast om - ter voorbereiding op ons bijpraatmoment - de onderwerpen die wij graag met de Inspectie Justitie en Veiligheid zouden willen bespreken, alvast met u te delen.

We hebben met belangstelling kennis genomen van het [rapport 'Minder brand, minder slachtoffers en minder schade?'](#) en de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen ([brief van 25 maart 2024 aan de voorzitters van de veiligheidsregio's](#)) van de Inspectie inzake de preparatie op overstromingsrisico's.

Uw bevindingen komen in belangrijke mate overeen met onze conclusies m.b.t. 'Brandveilig Leven' en de mate waarop veiligheidsregio's zich hebben voorbereid om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Typerend hiervoor was de situatie in de veiligheidsregio Zuid-Limburg tijdens de overstromingen in 2021. Daarover hebben [we ook de Kamer geïnformeerd](#).

Voorts zijn we verheugd met het [onderzoek van de Inspectie JenV naar grootschalig en specialistisch brandweer optreden](#). Niet in de laatste plaats vanwege de ontwikkelingen op het gebied van de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen m.b.t. de basisbrandweezorg en rampenbestrijding in ons land.

Zo hebben we na het bestuderen van enkele dekingsplannen gesignaleerd dat de 'regionale inkleuring' lijkt te prevaleren boven het uitgangspunt dat het regionale dekingsplan blijft voldoen aan de vereisten uit het huidige Besluit Veiligheidsregio. Vooral waar het gaat om het toepassen van afwijkende normenkaders. Naar onze mening leidt dit niet tot de beoogde versterking van de basisbrandweezorg, maar een verdere uitholling ervan.

Daarom zijn we gestart met het uitvoeren van een quickscan naar dekingsplannen die zijn gebaseerd op de herziene [Handreiking Landelijk Uniforme Systematiek voor Dekingsplannen](#). Daarbij kijken we of is voldaan aan de door de minister gestelde voorwaarden en de aanbevelingen van de Inspectie JenV n.a.v. de pilots.

Gelet op de relatie met het lopende onderzoek van de Inspectie en het maatschappelijk belang bij adequate brandweezorg, zoomen we daarom nog even in op enkele relevante aspecten. Te weten: slagkracht en 'Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen'(IBGS).

- Slagkracht

Eerder [kwalificeerde de minister van Justitie en Veiligheid](#) het door de Inspectie JenV geschetste beeld in het [rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg'](#) als 'zorgwekkend'. De relatie tussen het risico dat aan bepaalde objecten gebonden is en de slagkracht van de brandweer werd daarbij door de minister nog eens nadrukkelijk benoemd. De aanbevelingen van de Inspectie JenV inzake slagkracht, zoals verwoord in de [brief van 23 februari 2022](#), zijn bovendien glashelder, maar tot op heden niet verwezenlijkt.

Het effect daarvan is dat veiligheidsregio's, op basis van het beoogd beoordelingskader slagkracht op p.11 in de herziene handreiking, nu een opkomsttijd van 18 minuten (maximale bandbreedte in tabel 3) kunnen hanteren voor de opkomsttijd van een tweede basisbrandweereenheid bij een object in buurtcategorie 2 en dat als 'voldoende' kwalificeren. Ook als dat object een ziekenhuis of verpleeg- of verzorgingsinstelling is.

Dat zijn in de praktijk veelvuldig voorkomende situaties, waarbij de beoogde koppeling tussen risico en slagkracht (lees: omvang van de noodzakelijke brandweezorg) naar ons oordeel volledig buiten beeld is geraakt. Een brandweerkundig onderbouwde verklaring voor de aanzienlijke afwijking (**6 tot 8 minuten**) met de in de [Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg](#) gedefinieerde streefwaarden en concrete normen voor objecten met niet-zelfredzame bewoners, hebben we tot nu toe niet kunnen ontwaren.

Gegeven de in [de contourennota omschreven doelstellingen](#) m.b.t. de wettelijke verankering van normering en mate van uniformiteit in optreden, dringen wij aan om, zoals tijdens de totstandkoming van de nieuwe systematiek voor dekkingsplannen door betrokken partijen dikwijls is geadviseerd, onafhankelijk wetenschappelijk vervolgonderzoek (niet door het NIPV) te verrichten naar de principiële uitgangspunten voor het brandweer-zorgniveau.

- IBGS

De VBV hecht aan een kwalitatief hoogwaardig organisatieniveau om de veiligheid van burgers en brandweermensen bij incidenten met gevaarlijke stoffen zo goed als mogelijk te kunnen waarborgen. Ook met het oog op nieuwe risico's in onze samenleving. Daarom hebben wij de minister van JenV bij [brief van 16 mei 2022](#) geïnformeerd over onze zorgen m.b.t. de doorontwikkeling van het specialisme IBGS.

In een [brief van 20 december 2022](#) over de afspraken die zijn gemaakt m.b.t. het landelijk specialisme, zegt het Veiligheidsberaad dat het de samenwerkende veiligheidsregio's ontbreekt aan doorzettingsmacht en financiën om de bovenregionale slagkracht c.q. specialismes te borgen ten aanzien van landelijke risico's. Echter; een toenemend aantal veiligheidsregio's heeft zelf geen eenheid ([artikel 4.1.3 Bvr](#)) meer paraat voor de bestrijding van ongevallen met (zeer) gevaarlijke stoffen. Een duidelijk beeld van de actuele situatie en of de huidige specialistische middelen gezien de risico's toereikend zijn, ontbreekt.

Samengevat vinden wij dat de basisbrandweezorg in Nederland éénduidig, betaalbaar en kwalitatief goed dient te zijn georganiseerd, met identieke zorg richting de burger in Nederland. Dat doel lijkt steeds verder uit het zicht te geraken. De 'open deuren' in de herziene handreiking en het ontbreken van afdwingbare prestatie-eisen leiden naar onze mening tot een verdere verschraving van de brandweezorg in ons land.

Tot slot zijn we nog benieuwd naar de positie van de Inspectie JenV inzake de consequenties van het [Matzak-arrest](#) voor de paraatheid van de brandweer, en de [conclusies van het CBS](#) m.b.t. arbeidsongevallen met verzuim bij politie en brandweer.

Daarover gaan we graag het gesprek aan.

Bestuur Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers